

3. Вікіпедія Дискурс. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Дискурс> (дата звернення: 08.02.2023).
4. Вікіпедія Просодія. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Просодія> (дата звернення: 08.02.2023).
5. Хамітов Н. В. Філософська антропологія: актуальні проблеми. Від теоретичного до практичного повороту. Київ : КНТ, 2017. 394 с.
6. Хамітов Н. В. Філософська антропологія як метаантропологія: метатеорія соціогуманітарного знання і філософія буденного, граничного та метаграничного буття людини. *Проблеми соціальної роботи: філософія, психологія, соціологія. № 2 (6)*. 2015. С. 27–40. URL: http://journals.stu.cn.ua/problemu_sotsialnoyi_roboty/article/view/50596 (дата звернення: 05.12.2023).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-357-9-59>

ЕВФЕМІЗМИ ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ МАНІПУЛЯТИВНОЇ СТРАТЕГІЇ В АНГЛОМОВНОМУ МАСМЕДІЙНОМУ ДИСКУРСІ

Ліщук О. С.

*здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
за спеціальністю 035 – Філологія
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Науковий керівник: **Єфремова Н. В.**
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри практики англійської мови
Волинський національний університет імені Лесі Українки
м. Луцьк, Україна*

Евфемізми як лексичні одиниці, що використовуються для соціально прийнятної позначення певних понять та ідей, які в іншому випадку могли б вважатися грубими, табуйованими або неввічливими, відіграють важливу роль у процесі смислотворення, наскрізно – від рівня висловлення до рівня дискурсу.

Масмедійний дискурс залучає евфемізми для впливу на формування суспільної думки в процесі висвітлення різноманітних подій сучасності. Цей вплив інтегрує низку маніпулятивних стратегій, метою яких є переконання аудиторії шляхом свідомого замовчування, відсіювання або спотворення інформації. Маніпуляція впливає на якість демократичного суспільства та здатність громадян приймати обґрунтовані рішення.

У центрі нашої уваги перебувають лексичні одиниці, результатом використання яких у масмедійному дискурсі є зміна суспільної думки щодо російсько-Української війни.

Метою дослідження є аналіз евфемізмів на позначення російсько-Української війни як засобів реалізації комунікативних тактик, що формують маніпулятивну стратегію в англомовному масмедійному дискурсі.

Комунікативна стратегія є головним чинником організації спілкування, оскільки відображає загальні стереотипи побудови процесу комунікативної інтеракції залежно від умов спілкування. Як оптимальна реалізація інтенцій мовця щодо досягнення конкретної мети спілкування, комунікативна стратегія визначає контроль і вибір певних способів поведінки на певному етапі комунікативної взаємодії, спрямованих на одержання бажаного або запобігання небажаному ефекту (комунікативних тактик) [1, с. 118–120].

Основними тактиками, що актуалізують використання евфемізмів у масмедійному маніпулятивному дискурсі є: 1) тактика збереження обличчя однієї зі сторін; 2) тактика виправдання дій однієї зі сторін; 3) тактика уникнення відповідальності; 4) тактика збереження дружніх стосунків з однією зі сторін; 5) тактика дистанціювання; 6) тактика знечинення.

Тактика збереження обличчя однієї зі сторін. Використання евфемізмів у масмедійному дискурсі з метою маскування справжньої природи певної суспільної або політичної події може зробити її менш зрозумілою для цільової аудиторії. Найпопулярнішим евфемізмом, яким позначають російсько-Українську війну, є *The Ukraine Crisis*. Прикладом слугує назва статті у газеті *The New York Times* «*The Ukraine Crisis: What to Know About Why Russia Attacked*» [4].

Тактика виправдання дій однієї зі сторін. У межах реалізації цієї тактики в масмедійному дискурсі евфемізми використовують з метою применшення проблеми та зняття відповідальності. Прикладом може бути стаття на офіційному сайті ООН «*Russia had no choice*», у якій використовується евфемізм *operation*: «*The operation launched on 24 February had been carried out to protect Russians living in Ukraine's Donetsk and Luhansk regions, and eliminate threats to Russian security*» [6].

Тактика уникнення відповідальності. Використання цієї тактики демонструє небажання однієї зі сторін брати відповідальність за певні дії. Проекція цієї тактики з політичного у масмедійний дискурс знижує прозорість політичних дій, які є важливими для суспільного розуміння. До прикладу, уникаючи слово війна, американське видання *Fox News* використовує евфемізм *Russia-Ukraine crisis*: «*Russia-Ukraine crisis: Graphic photos show bloodied civilians amid invasion*» [3].

Тактика збереження дружніх стосунків з однією зі сторін втілюється використанням обережних висловлювань з метою уникнення прямого протистояння та вироблення компромісів заради спільних інтересів. До прикладу, американське видання *Financial Times* використовує евфемізм *Putin's war* задля збереження дружніх відносин із громадянами країн агресорки: «*The FT's Europe editor Ben Hall and Ukraine correspondent Christopher Miller discussed Putin's war on Ukraine with expert guests from Russia Ekaterina Shulman and Sergey Aleksashenko, and Ukraine's former defence minister Andriy Zagorodnyuk*» [5].

Використання евфемізмів для реалізації тактики дистанціювання у масмедійному дискурсі переслідує мету продемонструвати неупередженість, без залучення емоцій та особистих переконань. Прикладом застосування цієї тактики є використання виданням *The New York Times* фрази *under Moscow's* замість слова *occupation*: «*Russian bombs fired as part of that effort have fallen on areas controlled by Ukraine as well as parts ostensibly under Moscow's control*» [7].

Евфемізми, як засоби мовленнєвого втілення тактики знецінення, спрямовані на позбавлення значимості та цінності дій однієї із сторін. Застосування цієї тактики викликане бажанням приховати незручну правду і зробити важливі або суперечливі питання менш конфронтаційними. До прикладу, для позначення російсько-Української війни американське видання *Mint* використовує евфемізм *conflict*: «*Donald Trump claims of ending Russia-Ukraine conflict in '24-hours' if he returns to power. Here's how*» [2].

Таким чином, евфемізми в англійському масмедійному дискурсі можна розглядати як засоби реалізації певної низки тактик, як формують маніпулятивну стратегію, спрямовану на вплив на глядачів і читачів. Ця комунікативна стратегія може виглядати як спроба заперечити або приховати факти, зробивши подію менш вражаючою чи неприємною. Використання евфемізмів дозволяє засобам масової інформації змінювати тон і контекст повідомлень, тим самим впливаючи на загальне сприйняття подій і ситуацій громадськістю.

Література:

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: підруч. Київ: Вид. центр «Академія», 2004. 344 с.

2. Bhadoria, Sharmila. «Donald Trump claims of ending Russia-Ukraine conflict in '24-hours' if he returns to power. Here's how.» *Mint*, July 19, 2023. <https://www.livemint.com/news/world/donald-trump-to-end-russia-ukraine-conflict-in-24-hours-if-become-us-president-joe-biden-vladimir-putinzelensky-11689729116757.html>

3. Chasmar, Jessica. «Russia-Ukraine crisis: Graphic photos show bloodied civilians amid invasion.» *Fox News*, February 24, 2022. <https://www.foxnews.com/world/russia-ukraine-crisis-graphic-photos-bloodied-civilians-invasion.amp>

4. Kingsley, Patrick. «The Ukraine Crisis: What to Know About Why Russia Attacked.» *The New York Times*, March 1, 2022. <https://www.nytimes.com/article/ukraine-russia-putin.html>

5. Miller, Christopher. «Why the world has been footing the bill for Putin's war.» *Financial Times*, October 9, 2023. <https://www.ft.com/content/8593ee84-1671-42fd-aaf4-80ddd7be16dc>

6. Pak, Cia. «Global Perspective. Human Stories.» *UN News*. September 24, 2022. <https://news.un.org/en/story/2022/09/1127881>

7. Santora, Marc. «Kremlin's Onetime Pick to Be Ukraine's Puppet Leader Is Shot in Crimea.» *The New York Times*, October 28, 2023. <https://www.nytimes.com/2023/10/28/world/europe/oleg-tsaryov-ukraine-russia.html>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-357-9-60>

АНГЛОМОВНІ КІБЕРНЕОЛОГІЗМИ ЯК ФІЛОЛОГІЧНА ПРОБЛЕМА ТРЬОХ АСПЕКТІВ ЛЮДСЬКОГО БУТТЯ: ЕРОС, ТАНАТОС ТА ОСІРІС

Лю Сюена

аспірантка за спеціальністю 035 – Філологія

Український державний університет імені Михайла Драгоманова

*Науковий керівник: **Титаренко О. Ю.***

кандидат філологічних наук, професор,

професор кафедри германських мов

Український державний університет імені Михайла Драгоманова

м. Київ, Україна

За українською дослідницею О. Дзюбіною, «найважливішою умовою існування мови є її безперервний розвиток, який виражається в появі нових слів. Процес пізнання світу, поява нових понять, зміни в суспільному житті, прогрес у науці і техніці відбуваються безперервно, що вимагає від мови забезпечити мовців необхідною кількістю нових лексичних одиниць. Велика кількість нових слів, щорічно з'являється в